

Zastupitelstvo bude online!

Malý manuál k velké revoluci v obcích

Mgr. Vendula Zahumenská, Ph. D., vzdělávací projekt pro obce Investor za humny

Mgr. David Zahumenský, David Zahumenský, advokátní kancelář, s.r.o.

Úvod

Prezident v polovině prosince 2023 podepsal novelu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích,¹ která řádně upraví stávající „šedou praxi“ distančních zasedání zastupitelstev. Online setkávání se stává normou – urychluje komunikaci, usnadňuje práci a šetří časem všech zúčastněných. Dnes již není podivné, když se lidé, kteří spolu pracují, vidí jen přes obrazovky počítačů. Tímto způsobem se konají schůzky s klienty ve firmách, online probíhá řada odborných seminářů nebo konferencí a z pohodlí domova je možné také rozhodovat o chodu obce.

Právě online setkávání je také velmi pružným a vstřícným způsobem jednání nejvýznamnějšího orgánu každé obce. Pojdme se společně na tuto zajímavou problematiku podívat blíže.

Jen pro úplnost dodáváme, že se v tomto manuálu věnujeme jen zasedání zastupitelstva, ale distanční setkávání se může týkat i rady obce (§ 101 odst. 3 zákona o obcích ve znění po novele).

Jaké jsou výhody distančních zasedání?

Nepochybně je mezi lidmi stále mnoho zastánců „tradičních“ jednání zastupitelů, kdy se všichni sejdou pěkně na úradě a několik hodin si vyměňují názory, než odhlasují (nebo ne) potřebné body programu. Tento způsob má ale několik zásadních nevýhod, které se nedají odstranit. Jaké to jsou a v čem předčí společné setkávání právě online forma?

- Distanční zasedání umožní účast všem zastupitelům, kteří by se jinak nemohli v určený den dostavit fyzicky o zasedací místnosti, ale online se připojit mohou, neboť zastupitelé:
  - mohou být pracovníě velmi vytiženi lidé;
  - mohou jezdit na služební cesty;
  - mohou mít děti a potřebují skloubit rodinu a práci pro obec;
  - mohou být nemocní nebo mít nemocné členy rodiny
- Distanční zasedání zlepšuje důvěryhodnost rozhodování:
  - vyšší míra účasti zastupitelů při rozhodování o vážných otázkách=vyšší míra legitimacy takového rozhodnutí;
  - nerozhoduje jen úzký kroužek zastupitelů, účastní se i opozice;
  - zvyšuje zájem lidí o dění v obci.
- Distanční zasedání je vstřícné vůči občanům, kteří:
  - jsou také zaměstnaní;
  - mají rodiny, nemoci a starosti;
  - nemají dost času chodit na radnici;
  - mohou se z domova připojit jen k určitému bodu.

---

¹ <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=499>

Jak vypadá nová právní úprava?

Nový § 92a zákona o obcích zní:

1. **Stanoví-li tak předem jednací řád** zastupitelstva obce, **může** se člen zastupitelstva obce účastnit jednání zastupitelstva obce též **distančním způsobem s využitím technického zařízení pro přenos obrazu a zvuku, pokud umožňuje uplatňovat zákonná práva spojená s účastí na jednání. Jednací řád stanoví pravidla účasti** na jednání zastupitelstva obce **distančním způsobem. Člen zastupitelstva obce má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva obce osobně v místě**, v němž se zasedání zastupitelstva obce koná.
2. Ustanovení odstavce 1 se použije **obdobně i pro účast veřejnosti** na jednání zastupitelstva obce.
3. **O možnosti účastnit se jednání zastupitelstva obce distančním způsobem a o podmínkách, za nichž je tato účast možná, informuje obecní úřad v informaci podle § 93 odst. 1 nebo 2.**

Z tohoto stručného ustanovení plyne několik důležitých podmínek pro konání zasedání zastupitelstva online.

Distanční zasedání musí umožnit jednací řád

Z nového znění zákona o obcích jasně vyplývá, že se distanční zasedání smí konat jenom tehdy, když to předem zastupitelé odsouhlasí v jednacím řádu. Bez toho by distanční zasedání zastupitelstva nebylo v souladu se zákonem a usnesení na něm přijatá by byla minimálně značně problematická, spíše však nezákonná.

Rada č. 1: Pokud se vám líbí možnost mít online zasedání zastupitelstva, musíte změnit jednací řád!

Pravidla online zasedání musí stanovit jednací řád

Nestačí, aby v jednacím řádu stálo, že se zasedání zastupitelstva smí konat distančně, je třeba, aby jednací řád nastavil i pravidla, a to jak technická (záleží na obci, jak zvládne nastavit IT zázemí), tak třeba taková, za jakých okolností se online jednání koná (může to být vždy anebo jen za specifických okolností jako jsou různé krizové stavy – kloníme se k tomu, aby distanční zasedání bylo pravidlem, je to určitě transparentnější a jednodušší). Pokud by v jednacím řádu pravidla nebyla, stihla by online zasedání vada a bylo by opět v rozporu se zákonem.

Rada č. 2: v jednacím řádu musíte nastavit pravidla, jinak se zasedání nesmí konat online.

Nikdo nesmí být do online účasti nucen

Z nového ustanovení jednoznačně plyne, že účast online je pro členy zastupitelstva i pro veřejnost dobrovolná. Zastupitel i občan se může zúčastnit online, ale když nechce, má vždy právo účastnit se jednání zastupitelstva obce osobně v místě, v němž se zasedání zastupitelstva obce koná.

Rada č. 3: Nikdy nikoho do online verze nenuťte, má jít o bonus, nikoliv o povinnost.

Na online zasedání není nárok

Tak jako nesmí být nikdo nucen do účasti na zastupitelstvu skrze počítač nebo mobil, nemá na takové jednání nikdo ani nárok. Je čistě na obci, jestli bude nebo nebude chtít, aby se zasedání konalo distančním způsobem. Zdá se však, po zkušenosti z minulých let, že je minimálně vhodné jistá pravidla nastavit pro případ krizové události, i když obec jinak o online zasedání nemá zájem.

Rada č. 4: Nenechte se do online zasedání nutit, třeba vám nevyhovuje, ale uvažujte o něm pro krizové situace. Mohou nastat kdykoliv.

Nesmí se hlasovat per rollam, ale jen osobně

Když se rozhodnete pro online zasedání, pak je nutné, abyste umožnili zastupitelům hlasovat v reálném čase, na to musí techniku připravit váš IT specialista. Je nutné se vyhnout hlavně hlasování „per rollam“, tedy zasláním stanoviska předem. Hlasovat se dá třeba podržením cedulky ANO nebo NE na kameru tak, aby to bylo zřetelně čitelné. Je totiž nutné dodržovat další ustanovené zákona o obcích, zejména pak to o nutné přítomnosti určitého počtu zastupitelů při hlasování, aby bylo zastupitelstvo usnášeníschopné.

Kde se zatím inspirovat?

Pravidla pro online zasedání zastupitelstva má ve svém jednacím řádu třeba hlavní město Praha.² Jsou omezena jen na nemožnost účasti zastupitele ze zdravotních důvodů, ale obsahují některé zajímavé podněty, které Vám mohou pomoci, pokud o nové úpravě přemýšlíte.

Rádi Vám s nastavením distančního zasedání v jednacím řádu pomůžeme. Obrátte se na nás!

---

²

https://www.praha.eu/public/30/cb/17/2048942_1145778_Jednaci_rad_ZHMP_po_uprave_Brezen_2021_.pdf

Kontakt

Advokátní kancelář David Zahumenský, s.r.o.

- www.davidzahumensky.cz
- telefon: 608 719 535
- e-mail: david@davidzahumensky.cz

Investor za humny

- www.investorzahumny.cz
- telefon: 721 725 474
- e-mail: investorzahumny@gmail.cz